

Hjem > Landdistriktsmidler > 2012 > Ny viden til økologisk jordbrug > **Areal og foldstørrelse til svin på friland**

Areal og foldstørrelse til svin på friland

I denne artikel, kan du læse om arealbehov til grise, der holdes på friland samt anvende et regneark til beregning af arealkrav og foldstørrelse.

Artiklen er opdateret i november 2012. Opdateringen indebærer bl.a. at det gamle regneprogram baseret på dyreenhedsdefinition fra 2002, er erstattet af et regneark, som regner ud fra definitionen af dyreenheder gældende fra 2010.

[Regneark til beregning af areal og foldstørrelser til svin på friland](#)

Det nye regneark indeholder 3 faneblade, nemlig:

Faneblad 1: "Til indtastning, kun egne valg".

Dette faneblad bruges til indtastning og udskrift af det, man vælger at bruge for den aktuelle besætning. Den erfarne rådgiver i svin på friland behøver kun dette faneblad.

Faneblad 2: "Med eksempler på standardtal".

Dette faneblad kan man bruge til at pejle sig ind på, hvilke data der er normale ved forskellige fravænningsaldrer, da der beregnes foldstørrelser for 5 fravænningsaldrer og de normale vægte, der regnes med i byggebladet.

Faneblad 3: "gl byggeblad med gl. DE def".

Dette faneblad er opbygget præcist som faneblad 2, men med de gamle definitioner på dyreenheder. Det kan f.eks. bruges til at afklare tidligere godkendelser – og til at se, at ændringen af dyreenhedsdefinitionen kun har begrænset betydning for farefolde, mens betydningen for smågrise og slagtesvin er betydelig.

Arealbehov

Maksimal dyretæthed på friland er 2,8 DE pr. ha, når der er svinehold på arealet i højst 12 måneder i træk, og der herefter dyrkes en kvælstofforbrugende afgrøde i mindst 12 måneder, inden der igen er svinehold på samme areal.

Forudsætninger

Grundlag for arealberegningen er de omregningsfaktorer til dyreenheder, der gælder fra august 2010:

1 DE = 4,3 årssøer med pattegrise til fravæning ved 4 uger / 7,3 kg
 1 DE = 200 smågrise opdrættet fra 7,3 kg til 32 kg
 1 DE = 36 slagtesvin opdrættet fra 32 kg til 107 kg

Korrektion ved afvigende vægtintervaller:

- indtil 40 kg: 1 dyreenhed = 4.940 kg tilvækst
- 40 til 87 kg: 1 dyreenhed = 2.910 kg tilvækst
- 87 til 130 kg: 1 dyreenhed = 2.000 kg tilvækst

Harmoniareal: maks. 2,8 dyreenhed pr. ha, svinehold maks. hvert andet år.

Areal til søer på friland

Ved fravænningsalder senere end 4 uger øges antal dyreenhed pr. årso (DE/årso) med den "mængde" dyreenheder, som pattegrisenes tilvækst udgør.

Ved senere fravæning øges søernes opholdstid og foderforbrug i farefoldene, mens antallet af grise pr. årso reduceres.

Det medfører tilsammen, at senere fravæning ændrer fordelingen mellem areal til farefold og areal til øvrige folde

Der regnes med, at de drægtige søer indsættes i farefolde 1 uge før forventet faring, og at hvert kuld er på 11,5 pattegrise ved fravæning.

Forudsætninger og beregnede nøgletal er vist i følgende tabel:

Maksimal dyretæthed ved 2,8 DE/ha med sohold maksimalt et ud af to, eller flere år.

Fravæning	Kuld/årso	DE/årso	Årssøer/ha	Andel af sofoder i farefold, pct.	Min. areal	Heraf til farefolde	
Uger	Vægt	inkl. pattegrise	stk.		m ² /årso		
4	7,3	2,3	0,2326	12,04	34	831	282
5	9	2,2	0,2413	11,61	39	862	336
6	12	2,1	0,2556	10,96	44	913	402
7	15	2,0	0,2684	10,43	48	959	460
8	18	1,9	0,2799	10,00	51	1000	510

Areal til smågrise og slagtesvin

Til beregning af arealbehovet anvendes følgende faktorer:

Vægtgruppe	Tilvækst, kg/DE	Arealbehov, m ² /kg tilvækst
7,3 - 40 kg	4.940	1,45
40 - 87 kg	2.910	2,45
87 - 130 kg	2.000	3,57

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Dobbelt belægning med smågrise og slagtesvin.

Dyretætheden kan fordobles i perioden fra 1. maj til 15. september, hvis arealet indrettes til holddrift, så der kun opdrættes ét hold smågrise (ca. 56 dage til opdræt fra 7,3 til 32 kg) eller slagtesvin (ca. 100 dage til opdræt fra 32 til 107 kg). Umiddelbart herefter skal arealet tilsås med en kvælstofforbrugende afgrøde. Der kan tidligst udsættes husdyr på arealet, når arealet har været uden svin i en hel vækstsæson.

Eksempel, sobesætning

En besætning på 100 årssøer, fravæning ved 5 uger. Søerne holdes i farefold i 6 uger pr. faring.

Samlet arealkrav:	100 årssøer / 11,61 årssøer/ha	= 8,61 ha
Heraf farefolde:	39 pct. af 8,61 ha	= 3,36 ha
Heraf drægtighedsfolde:	8,61ha - 3,36 ha	= 5,25 ha*)

Farefolde

Antal kuld pr. år:	100 årssøer * 2,2 kuld/årso	= 220 kuld
Antal kuld pr. uge:	(220 kuld * 6 uger/kuld) / 52,14 uger	= 25,3 kuld
Areal pr. farefold	3,36 ha / 25,3 kuld	= 1328 m ²

Drægtighedsfolde

Antal drægtige søer	100 årssøer - 25,3 diegivende	= 74,7 søer
Areal pr drægtighedsfold	5,25 ha / 74,7 søer	= 703 m ²

*) Hvis søerne holdes på stald for løbning, kan arealet til drægtighedsfolde reduceres med 1/16 for hver uge, opholdet i drægtighedsfoldene afkortes

Eksempel, indendørs løbning

Søerne holdes på stald i 4 uger i forbindelse med løbning.

Areal til drægtighedsfolde	= 5,25 ha
Reduktion for periode i stald (1/16 * 4 uger) * 5,25 ha	= 1,31 ha
Reduceret areal	5,25 ha - 1,31 ha = 3,94 ha

Eksempel, smågrise og slagtesvin

1 stk. smågris, 7,3-32 kg	24,7 kg tilvækst * 1,45 m²/kg tilvækst	= 35,8 m²
	Ved 2,8 dyreenhed/ha:	= 17,9 m²

1 stk. slagtesvin, 32-107 kg	8,0 kg tilvækst * 1,45 m ² /kg tilvækst	= 11,6 m ²
	47,0 kg tilvækst * 2,45 m ² /kg tilvækst	= 115,2 m ²
	20,0 kg tilvækst * 3,57 m ² /kg tilvækst	= 71,4 m ²
	75,0 kg tilvækst i alt	= 198,2 m ²
	Ved 2,8 dyreenhed/ha	= 99.1 m²